

ESPERANTO IN EEN NOTEDOP

HET ESPERANTO-ALFABET

Het alfabet luidt in het Esperanto als volgt: a, b, c, ĉ, d, e, f, g, ĝ, h, ĥ, i, ĵ, j, k, l, m, n, o, p, r, s, ŝ, t, u, ŭ, v, z.

De q, w, x, y en ij komen niet voor.

Iedere letter stelt slechts één bepaalde klank voor. Alle woorden worden dus uitgesproken zoals ze geschreven zijn en omgekeerd.

Al deze klanken komen in het Nederlands voor. De letters hebben ook dezelfde klankwaarde, behalve de ĉ (als in tsaar), ĉ (als in tsjirpen), ĝ (als in zakgoek), ĝ (als in budget), ĥ (als in kachel), j (als in journaal), ŝ (als in sjaal), u (als in boek) en ŭ (als in eeuw).

De klemtoon ligt steeds op de voorlaatste lettergreep. Voorbeelden: telefono, tablo, teatro.

DE GRAMMATICA

Woorden worden gevormd uit een stam en een uitgang.

O is de uitgang van het zelfstandig naamwoord. Voorbeelden: libro, piano, fakto.

A is de uitgang van het bijvoeglijk naamwoord. Voorbeelden: bela, granda, dika.

Het meervoud wordt gevormd door toevoeging van een **J** achter de uitgang.

Voorbeelden: bela piano – een mooie piano
belaj pianoj – mooie piano's

Zes uitgangen zijn genoeg om de enkelvoudige tijden van het werkwoord te vormen:

Noemvorm Tegenw. tijd Verleden tijd Toekomende tijd

I AS IS OS
Voorwaardelijke wijs Gebiedende wijs

US U

N vormt de accusatief (lijdend voorwerp). Voorbeelden: mi (ik) instruas (onderwijs) lin (hem) li (hij) instruas (onderwijst) min (mij)

E is de uitgang van de bijwoorden. Voorbeelden: bele, entuziasme, simple.

ĈU? wordt als "tsjoe" uitgesproken en vormt vragende zinnen.

Voorbeelden: ĉu harpo, piano, violono, fluto, orgeno estas instrumentoj?
ĉu lilio, rozo, tulipo, violo, geranio estas floroj?
ĉu melono, banana, piro, pomo estas fruktoj?
ĉu hundo, kato, kamelo, elefanto, urso estas bestoj?

Het antwoord op dit alles zou moeten zijn **JES** (ja).

Neen is **NE**

LA is het enige bepaalde lidwoord (Nederlands de of het).

Voorbeelden: la tasko estas simpla (de taak is eenvoudig)
la piano estas granda (de piano is groot)
la knabino estas bela (het meisje is mooi)

Kleuren: blanka papero, blua kraĵono, nigra inko, ruĝa sango, bruna tero.

Getallen: unu = 1, du = 2, tri = 3, kvar = 4, kvin = 5, ses = 6, sep = 7, ok = 8, naŭ = 9, dek = 10, cent = 100, mil = 1000.

Rangtelwoorden: unua (1ste), dua (2de), tria (3de) enz.

Met behulp van een reeks voor- en achtervoegsels kan men duizenden nieuwe woorden maken. B.v.:

IST duidt een beroep aan.
dento = tand; dentisto = tandarts
baki = bakken; bakisto = bakker

IN duidt het vrouwelijke aan.
knabo = jongen; knabino = meisje
patro = vader; patrino = moeder

Geacht breeddenkend en kosmopolitisch lid van onze Artistieke en Gas-tronomische Vriendenkring,

Ik vraag uw aandacht, voor het Esperanto, niet zo zeer als mooi, eenvoudig en gewillig taal-instrument, dan wel voor haar edele en supernationale ideologie. Mogelijk wist U echter nog niet dat ook U er dezelfde ideeën op na houdt, namelijk:

1/ Bescherming van alle taalminoriteiten zoals: Baskisch, Jers, Vlaams...

2/ Eerbied voor het lokaal dialect als deel uit makende van onze folklore en kunstpatrimonium.

3/ Respekt voor de nationale taal, maar dan voor elke nationale taal zonder de een of andere vooruit te schuiven.

4/ Voor internationale betrekkingen het stil-aan wegwerken van de

taalbarrière tussen de volkeren door het invoeren van de internationale hulptaal het esperanto.

Een duidelijke noodzaak voor een wereld zoals wij hem kennen in zijn huidige ontwikkeling.

De neutrale internationale taal is immers van niemand, of beter gezegd dus van iedereen.

Als representant van de Flandra Esperanto-Ligo vraag ik uw milde

steun in de vorm van
een jaarabonnement op
"Esperanto Panorama"

à 100 Fr.

Dit tweemaandelijks,
nederlandstalig tijds-
schrift wordt uitge-
geven door de Vlaamse
Esperanto Bond en be-
gint nu aan zijn 12de
jaargang.

Schrijf U in vóór

1 januari 81,

door eenvoudig bijgaan-
de kaart in te vullen
vergezeld van een ge-
barreerde cheque van
100 Fr of gevolgd door
een overschrijving op
rekening van Gerard
Beckers 235/0463064/95
met vermelding: FEL 81

Ik dank U bij voorbaat
voor deze door ons zeer
gewaardeerde steun.

Gerard.

Esperanto in Limburg

Ook in Limburg, waar
waar ik meen wij op
sommige ogenblikken tot
2000 esperantisten tel-
den, kunt U voor alle
inlichtingen terecht
op een van de volgende
adressen:

Beringen:

Alfons Beckers
Paalsesteenweg, 10
3950 Beringen
tel.: 011/436622

Hasselt:

Jozef Christiaens
Justus Lipsiusstraat 26
3500 - Hasselt
tel.: 011/227423

St Truiden:

Bij ons.

Er zijn nog andere
sekretariaten in Maas-
land en Kempen, die wij
U zo gewenst, graag door
geven.

SCHAKEN

Eerste schaakclub van Sint-Truiden

Wij schaken: Senioren Elke 1ste en 3de Vrijdagavond,
Juniors: Elke 1ste en 3de Zondagnamiddag.

Taverne Commanderie van Ordingen
Telefoon: 011/67.44.22

FLANDRA ESPERANTO-LIGO

(Asocio sen profitdona celo)

Arsenaalstraat 5

2000 Antwerpen

Telefono (031) 16 05 05

Sekcio: *S. Truiden*

Gerard Beckers

ESPERANTO
universala lingvo

Nomo:

Naskiĝdato:

Adreso: